KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava
Turku, puh. 490

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 8
Elokuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

41. vuosikerta 1936

JOHTAJA EDW. LÜCKIN MUISTOLLE

Tuonen viikatemies on niittänyt taas saalistaan. Yllättäen saapuu viesti, että Te, hyvä Johtajamme, olette nyt muuttaneet täältä ajasta ijankaikkisuuteen. Vaikka eihän se oikein yllätyskään ollut, sillä saittehan häälyä jo vuosikausia elämän ja kuoleman vaiheilla. Armoton Kohtalo sitoi Teidät hyvän johtajamme ja isällisen neuvonantajamme tautivuoteeseen, josta ette enää noussut. Mutta vaikka kärsimyksenne olivatkin usein ylivoimaiset, olitte Te kuitenkin aina tyytyväinen kohtaloonne.

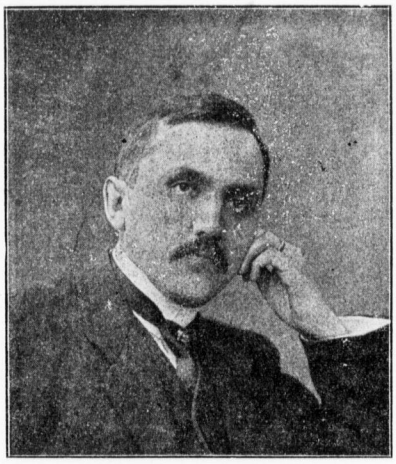

Edward Lück

Miten orvoksi olenkaan tuntenut itseni siitä alkaen kun Te sairastuitte ja Teidän täytyi muuttaa pois rakkaaksi käyneeltä koulultamme. Ja Teihin se ehkä enimmän koski, joka olitte vuosikymmeniä uurastanut siellä rakkaitten oppilaittenne parissa. Nyt se orpous tuntuu kahta katkerammalta, kun Teidän hellä isällinen katseenne on ijäksi sammunut, auttava kätenne kylmennyt. Monet, monet sadat Oulun kuuromykkäin koulun entiset oppilaat tuntevat varmaan samoin kuin minäkin saatuaan tietää, että isällinen huoltajamme on nyt pois joukostamme. Sillä Teidän uhrautuvalle ja rakastavalle sydämellenne ei riittänyt se, että siellä koulun seinien sisällä saimme nauttia isällistä rakkauttanne ja huolenpitoanne, vaan Te olitte ystävämme, olitte auttajamme ja neuvonantajamme vielä senkin jälkeen, kun me lensimme siipienne suojasta pois myrskyiseen, avaraan maailmaan. Aina Te otitte osaa meidän elämäämme niin laajalta, kuin suinkin voitte. Iloitsitte iloitsevien, suritte surevien kanssa ja olitte altis uhraamaan itsenne ja antamaan neuvoja ja opetuksia meille kovaosaisille raukoille. Miten hyvin Te tunsittekaan puutteemme ja kärsimyksemme. Kotinne ovet olivat aina avoinna meille, siellä saimme aina isällistä ja äidillistä huoltoa, sekä neuvoja vastaisen varalle. Lohdutettuna sieltä aina murheinen mieli takaisin palasi. Olitte aina niin iloinen ja leikkisä luonteeltanne. Ei koskaan meitä tyhjinä oveltanne palautettu, saimme sekä ruumiillista että henkistä ravintoa, miten kurjina ja onnettomina sitten tulimmekin luoksenne. Muistan vieläkin, miten lohduttavasti Te vielä viime kerrallakin minulle puhuitte ja olitte niin tyytyväinen kohtaloonne, vaikka saitte ehkä usein kärsiä sanomattomia tuskia. Aina Teillä oli rakkaat oppilaat mielessänne, heitä Te aina muistelitte, heistä puhuitte kuin omista rakkaista lapsistanne ja heidän luoksensa kaipasitte. Olisitte halunnut vielä meitä auttaa, olisitte tahtonut olla luonamme, mutta Kohtalo määräsi toisin. Nyt me olemme orpoja, emme tule koskaan saamaan vertaistanne isällistä auttajaa ja neuvonantajaa. Siksi huokaa nyt sydämemme orpouttaan ja lähettää palavan rukouksen Korkeimman puoleen, että Hän suojelisi meitä nyt, kun maallinen isämme on poissa. Apuanne emme ole voineet kyllin kiittää, ystävyyttänne

parhain palkita, mutta rukoilemme Isää taivaista, että Hän palkitseisi puolestamme kaiken sen, mitä hyväksemme olette tehneet ja uhranneet. — Jumala siunatkoon ja lohduttakoon surevia omaisianne. Levätkää rauhassa rakas Johtajamme ja hyvä koulu-Isämme.

Kiitollisuudella

Signe Korhonen

JOHTAJA EDW. LÜCKIN HAUTAUS

Sunnuntaina 19. 7. 36. saatettiin haudan lepoon Oulun Vanhalla hautausmaalla Oulun kuuromykkäinkoulun entinen johtaja, maisteri Edward Erland Lück. Omaisten ja lähimpien sukulaisten ohella oli vainajaa saattamassa viime matkalla kuuromykkäinkoulun opettajia ja oppilaita sekä muita ystäviä ja tuttavia. Surutilaisuutta varten, joka alkoi klo 18, oli hautakappeli kaunistettu kukkasin ja kynttilöin.

Tirehtööri K. E. Palola-Laurénin ja viulutaiteiluja Ahti Karjalaisen soittaessa Chopinin surumarssia kannettiin arkku kappeliin. Kun surumarssin sävelet olivat hiljentyneet, veisattiin virrestä 207 kolme säkeistöä, minkä jälkeen ruumiinsiunauksen toimitti hiippakunnan kuuromykkäin matkapappi, pastori Juho Karhu tekstinään sanat "Sinä muutit murheen riemuksi, sinä riisuit surupukuni ja vyötit minut ilolla, jotta sieluni veisaisi kiitostasi vaikenematta, Herra, minun Jumalani, Sinua minä ylistän ainiaan". Ruumiinsiunauksen jälkeen soitti viulutaiteilija Ahti Karjalainen tir. Laurénin säestämänä Toivo Kuulan kauniin sävellyksen "Sanaton laulu", minkä jälkeen pastori Karhu luki elämänkatoavaisuutta ja ylösnousemusta todistavat ja omaisia lohduttavat Raamatun sanat.

Kun jälleen oli veisattu yllämainitusta virrestä 7. ja 8. säkeistö, alkoi seppelten lasku. Vainajan puolison ja lasten sekä lähimpien omaisten tuotua seppeleensä lauloi hra Arvi Hänninen viulun ja urkujen säestäessä Händelin "Largon". Sen jälkeen laskettiin Oulun kuuromykkäinkoulun opettajakunnan sekä Oulun piirin kuuromykkäin auttajayhdistyksen ja Oulun kuuromykkäinyhdistyksen seppeleet sekä lisäksi lukuisia yksityisten seppeleitä ja kukkia.

Arvi Hännisen laulaessa urkujen ja viulun säestyksellä maisteri Lückin kirjoittaman ja Merikannon säveltämän runon "Soi vienosti murheeni soitto" kannettiin arkku vanhalla hautausmaalla olevaan hautaan. Avonaisen haudan äärellä luki yhteislyseolainen Olli Rautio vainajan muistolle omistamansa runon "Excelsior" ja rva Karin Pelkonen luki viimeisenä liikuttavana muistona edesmenneen rakastetun ja hänen kiintymystään lapsiin osoittavan raamatunlauseen "Sallikaa lasten tulla minun tykönä". Hautaa umpeenluotaessa laulettiin virrestä 207 viimeinen säkeistö ja virsi 529.

JOHTAJATAR MARIA KAHELIN

Heinäkuun 21 p:nä kuoli Jyväskylässä johtajatar Maria Kahelin, entinen Pietarsaaren kuuromykkäinkoulun johtajatar. Hän oli syntynyt Jyväskylässä 20. 2. 1867, käynyt tyttökoulun, valmistunut Jyväskylän seminaarissa kansakoulunopettajaksi. Vv. 1895—99 Maria Kahelin toimi opettajattarena Jyväskylän kuuromykkäinkoulussa, muuttaen sen jälkeen Pietarsaareen, sikäläisen ruotsinkielisen kuuromykkäinkoulun johtajattareksi. Kuuromykkäin opettajana hän on tehnyt hyvin pitkän, uskollisen päivätyön, kunnes pääsi eläkkeelle kymmenkunta vuotta sitten.

Maria Kahelin

Erottuaan kuuromykkäin opettajan virasta neiti Kahelin muutti kotipaikkakunnalleen Jyväskylään. Siellä hän toimi edelleenkin k.m. hyväksi m.m. sikäläisen k.m. yhdistyksen puheenjohtajana.

Johtajatar Kahelin oli kuuromykkäin hyvä ystävä, joka seurasi heidän harrastuksiaan kuolemaansa saakka lämpimällä myötätunnolla, auttaen ja neuvoen missä vain näki apuansa tarvittavan. Paitsi entisiä oppilaita, jäivät lukuisat k.m. kaipauksella muistelemaan poismennyttä ystäväänsä.

TAMPEREELLA SATTUNUT HUKKUMISONNETTOMUUS

Lehtemme viime numerossa kerrottiin sanomalehtien mukaan lyhyesti, että Tampereella oli kesäk. 25 p:nä uponnut moottorivene ja siinä olleista kaksi oli menettänyt henkensä. Julkaisemme nyt lisäksi "Aamulehden" tarkemman selostuksen tapauksesta.

25. 6. 36. vähän jälkeen klo 15 oli Mustanlahden satamasta lähtenyt moottoriveneellä matkalle Aitolahteen seitsenhenkinen seurue, johon kuuluivat jalkinetyöntekijä Heikki Helin, hänen vaimonsa Matilda Johanna Helin, jalkinetyöntekijä Johan Vihtori Karlstedt, jalkinetyöntekijä Jaakko Johannes Ikkelä, työmiehen vaimo Saara Maria Hellen ja hänen tyttärensä Impi Lemmikki ja Meeri Annaliisa Hellen. Moottoriveneen ehdittyä Siilinkarin edustalle siihen alkoi vuotaa vettä, jolloin veneessä olleet lienevät yrittäneet muuttaa suuntaa kääntäen veneen Pellavatehdasta kohti. Tästä ei ollut kuitenkaan mitään apua, vaan vene jossa oli enemmän ihmisiä kuin se kunnolla kykeni kantamaan, täyttyi pian kokonaan ja alkoi upota. Kaikki siinä olleet joutuivat tällöin veden varaan yrittäen veneen laidoista kiinni pitäen pysytellä veden pinnalla. Muuan Näsikalliolla ollut henkilö huomasi onnettomuuden ja juoksi ilmoittamaan siitä Mustanlahden satamaan. Täältä lähti heti onnettomuuspaikalle majuri Hannes Anttila poikansa kanssa pienellä moottoriveneellään sekä valtion hinaajalaiva "Aure". Veden varaan joutuneista onnistui apuun rientäneiden nostaa aluksiinsa kuusi henkilöä yhden vaivuttua pohjaan jo aikaisemmin. Hukkunut todettiin myöhemmin Johan Vihtori Karlstedtiksi. Veneeseen saaduista olivat muut melko hyvissä voimissa, paitsi Matilda Johanna Helin, joka jo oli menettänyt tajuntansa ja vain suurin ponnistuksin saatiin nostetuksi majuri Anttilan moottoriveneeseen. Hänelle ryhdyttiin heti antamaan tekohengitystä ja pian saatiin avuksi myöskin palokunnan happilaitteet. Kun rannassa annettu tekohengitys ei näyttänyt johtavan tuloksiin, vietiin Helin Hatanpään sairaalaan, jossa tekohengitystä jatkettiin, niin että sitä annettiin kaikkiaan lähes kolme tuntia. Ankarista ponnistuksista huolimatta ei henkeä saatu palautetuksi, ja arvellaankin Helinin mahdollisesti kuolleen sydänhalvaukseen jo vedessä, vaikka hän pelastajien saapuessa onnettomuuspaikalle piti kouristuksenomaisesti kiinni kelluvan veneen laidoista.

Pian saapui onnettomuuspaikalle myöskin pelastusalus "Siilinkari", joka ei kuitenkaan voinut tehdä enää muuta kuin hinata puolittain upoksissa olevan moottoriveneen satamaan. Hukkuneen Karlstedtin naaraukset aloitti "Siilinkari" välittömästi onnettomuuden jälkeen, mutta toistaiseksi ei ruumista ole onnistuttu saamaan ylös, sillä aallokko on tehnyt naarauksen hyvin vaikeaksi.

J. V. Karlstedt (akkunassa) ja Matilda J. Helin (istumassa neljäs vas:lta)

Haaksirikossa henkensä menettänyt Matilda Johanna Helin oli syntynyt 1873 ja Johan Vihtori Karlstedt 1880.

Mainittakoon, että haaksirikkoon joutuneista olivat kaikki muut kuuromykkiä paitsi Hellenin tyttäret. Seurue olikin matkalla Kuuromykkäinyhdistyksen kesämajalle Aitolahdelle.

Tiedon onnettomuudesta levittyä kaupungille alkoi Mustalahden satamaan kerääntyä runsaasti ihmisiä, jotka painostuneen mielialan vallitessa seurasivat pelastustyön ja rannalla annetun tekohengityksen vaiheita.

AMMATTIKOULUASIASTA

on lehtemme palstoilla moneen kertaan kirjoitettu, samaten melkein kaikissa kuuromykkäin yleisissä kokouksissa ja Kuuromykkäinliiton vuosikokouksissakin on siitä keskusteltu, pidetty toivottavana ja välttämättömänä sen saantia erikoisesti kuuromykille, jotka eivät tarpeellisella menestyksellä voi seurata teoreettista opetusta kuulevain ammattikouluissa. Tutustuakseni asiaan, kävin äskettäin Viipurin kaupungin poikain ja tyttöjen ammattikouluun tutustumassa koulun vahtimestarin ystävällisellä opastuksella. Kaikki se mitä

tällä käynnillä näin, vahvisti yhäti käsitystäni samantapaisen ammattikoulun välttämättömyydestä kuuromykkiä varten.

Mitähän tästäkin kätevästä k.m. pojasta tulisi jos pääsisi pian ammattikouluun?

Kouluhallituksessa on kylläkin tarkastaja Palomaan valmisteltavana parhaillaan esitys maatalousammattikoulun perustamisesta kuuromykille. Asia on hyvä, kiireellisesti toteutettava, sillä suurin osa maamme kuuroista on kotoisin maaseudulta, ja haluaa päästä omaan turpeeseen kiinni, oman pienen talon omistajina. He kyllä useimmiten jo pienestä pitäen ovat saaneet tutustua kaikkiin käytännöllisiin töihin vanhempainsa opastuksella pelloilla ja niityillä, kuten allekirjoittanutkin. Mutta vaikka isiltä saatu käytännöllinen opetus olisi kuinka perusteellista ja pätevää tahansa, on tarpeen myöskin teoreettisia tietoja, että nykyaikainen maanviljelijä voisi seurata yhäti monipuolisemmaksi kehittyvää ammattialaansa ja saada maastaan suurimman mahdollisen hyödyn. Maaseudulla on kuulevilla nuorisoseuroissaan kotiopintoina myöskin maatalousaineita (suoritin tällaisen maatalouskurssin parhaimmilla arvosanoilla), mutta ei ole sanottu, että kaikki kuuromykät voivat kuulevien kursseilla seurata mukana, koska kuulevillekin on tämän kurssin suorittaminen vaivaloista ja kovan työn takana. Siksi kuuromykkäin kehitykselle olisi parasta jo suoraan koulusta päästä maatalouskouluun. Tällöin he ovat vielä tottuneet järjestelmälliseen opetukseen ja muistaminen käy helpommin kuin vanhana.

Eivät kumminkaan kaikki maanviljelijäin pojat ja tyttäret omaa taipumuksia ja halua maanviljelijöiksi. Heidän täytyy silloin saada tilaisuus kokeilla ammattikoulussa mille suunnalle taipumukset ja luontaiset lahjat vetävät. Tarpeen on sen vuoksi maatalouskoulun yhteydessä yleinenkin ammattikoulu metalli-, puu-, nahka- ym. työosastoineen, joilla saadaan riittävä pohjakoulutus tulevalle ammattialalle, ja jota sitten työpaikan saatua voidaan ominpäin täydentää. Ammattikoulun käytyä tulisi niiden, joilla on kykyä ja halua kehittyä muita pitemmälle, voida siirtyä suoraan kuulevien teollisuuskouluun. Varsinaiselle maanviljelijällekin on suureksi hyödyksi perehtyminen muihin ammatteihin, varsinkin sepän ja puusepän, sillä hän joutuu harva se päivä tekemään pienempiä ja suurempia korjauksia, uusia työkaluja, käsittelemään moottoreita, korjaamaan sähkölaitteita, ja niissä hänellä täytyy ehdottomasti olla tarpeelliset tiedot ja ainakin jonkin verran käytännöllistä taitoa.

Kun, ja jos kuuromykille perustetaan maatalousammattikoulu, sekä sen yhteyteen yleinen ammattikoulu, ei olisi suotavaa suunnitella ammattikoulua sillä perustalla, että sen oppilaat kävisivät päivisin työssä kuulevien mestareitten liikkeissä, saaden iltaisin teoreettista opetusta. Niinhyvin käytännöllinen kuin tietopuolinenkin opetus olisi saatava itse koulussa, johon sitä varten on hankittava tarpeelliset koneet ja kalustot sekä jokaisella osastolla pitäisi olla pätevä opettaja, joka työn kestäessä ohjaisi oppilasta koko ajan ja samalla selittäisi mitä kunkin työn suorituksessa on tarpeen. Työtuntien päätyttyä voitaisiin oppitunnit omistaa yleiselle kansalaisopetukselle ja sellaisille aineille, mitä ei työssä ollen voida laajemmin käsitellä. Täten tulisi ammattikoulu olemaan tavallansa myös jatkokouluna täydentämässä kuuromykkäinkoulussa saatua opetusta.

Kun kävin Viipurin kaupungin ammattikoulun eri osastojen lävitse, tein sen huomion, että siellä oli kaikki koneet ja työvälineet tarkoituksenmukaisesti järjestetty, että oikein kämmeniä tahtoi kutittaa niiden herättämä työhalu. Halu ja innostus onkin ammatissa eteenpäin pyrkiessä ensiarvoinen tekijä, ja sitä on koetettava oppilaissa ylläpitää. Työnäytteet sitten! Näin pikkupoikain valmistamia moottoreita, sorvikoneita, kaikenlaisia metalli- ja puuesineitä, huonekaluja joitten värit ja mallit olivat silmäähivelevän käytännöllisiä, naisten töitä, jalkineita jne. Kouluun mahtuu 1,500 oppilasta. Kustannuksista saadaan joku määrä peitetyksi myymällä oppilaiden valmistamia töitä, jotka ovat hyvin kysyttyjä halpuutensa ja hyvän työnsä ansiosta.

ERÄMAAN KEITAALLA

Ylläoleva otsikko tuntunee näennäisesti oudolta. Koska meidän "hiljaisten" elämä yleensä on kuin erämaan vaellusta täällä maanpäällä, sopinee mainita niitä hengellisiä juhlia erämaan keitaiksi, jotka Porin Kuuromykkäin Yhdistys toimeenpani 30. 5.—1. 6. Näille juhlille oli saapunut ilahduttavan paljon kohtalotovereita, arviolta 140 ja toistakymmentä heidän kuulevia ystäviään. Koska meille hiljaisillekin kuuluu Raamatun sana: "Kuulkaa niin teidän sielunne saa elää" Jes. 55:3., niin oli hauskaa nähdä heitä näin paljon kokoontuneina Herran sanan ääreen. Puheita pitivät pastorit Paljakka, Pennanen, khra Perheentupa, neidit I. Nordlund, M. Ahonen, K. Haarla, siht. Örnberg, E. Savisaari ym. Juhlien tunnussana oli: "Mestari on täällä ja kutsuu sinua". Puhujat puhuivat kauniisti Jumalan suuresta rakkaudesta, joka tahtoo että kaikki ihmiset pelastuisivat. I. Nordlund puhui, että Jeesuksen seuraaminen ei ole murheen — vaan ilon, rauhan ja onnen — tie. Totta tämä on! Onhan Jeesus sanonut: "Sillä minun ikeeni on suloinen, ja minun kuormani on keveä". Matt. 11:30. Tätä emme voi ymmärtää, ennenkuin Pyhä Henki sen meille kirkastaa! Sama puhuja sanoi myös, että jos ihminen haluaa tehdä parannuksen omin voimin, tulee hän huonommaksi. Usko, parannus ja niiden hedelmät ovat mahdollisia vain Jumalan avulla. Pastori Pennanen todisti innokkaasti miten Jeesus etsii eksyneitä ja koettaa heitä johdattaa oikealle tielle ja, että Hän rakastaa meitä hiljaisia samalla rakkaudella kuin kuuleviakin. Pastori Paljakka saarnasi Luuk. 8:4—15 johdolla. Havainnollisesti hän selitti miten niiden, joiden sydämessä on kallio ja vähän maata päällä, tulee rukoilla ja pyytää Jumalan räjäyttämään sen kallion pois, jotta Herran sana siinä voisi kasvaa ja tuottaa hedelmää. Joilla on orjantappurat sydämessä, tulisi antaa Jumalan armon poimia ne pois, että uskon hedelmä voisi menestyä. Sydän joka on kuin tienvierusta, senkin voi Jeesuksen Kristuksen rakkaus muokata hedelmälliseksi pelloksi, joka tuottaa paljon hedelmää. Porin kirkossa past. Paljakalla oli tekstinä: "Joka voittaa, se näin puetaan valkeihin vaatteihin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeään elämän kirjasta ja minä olen tunnustava hänen nimensä Isäni edessä ja Hänen enkeliensä edessä". Ilm. 3:5. Porin kirkossa nautittiin Herran pyhä ehtoollinen uskon vahvistukseksi ja rakennukseksi. Tyttölyseolla past. Paljakka kehoitti meitä myös lukemaan Lutherin katekismusta, jossa ovat kristinuskon tärkeimmät pääkappaleet helppotajuisesti esitetyt ja selitetyt. Kaikenlaiset oppikirjat muutetaan ja uusitaan ja hylätään, vaan Lutherin katekismus on pysynyt vieläkin kansa- ym. kouluissamme. Varmasti se pysyy niin kauan, kuin Suomen kansa pysyy luterilaisena, jolle isien kirkko on kallis; kielellisesti se voi kylläkin muuttua, mutta sisältö pysyy samana. — Puhuja kehoitti meitä rukoilemaan ja kiittämään Jumalaa kaikesta hyvyydestä, jota Hän on meille osoittanut. Meillä hiljaisillakin on kyllä kiitoksen aihetta. — Neiti Mielikki Ahonen piti meille Raamattutunnin, selittäen monia kohtia siitä, joista mieliinpainuvin oli se kohta, jossa puhutaan: "Ja joka tulee minun tyköni, sitä minä en heitä ulos". Joh. 6:37. Epäilevää ja viisastelevaa Nikodemustakaan ei Kristus heittänyt pois, eikä kieltäjäänsä Pietaria! Siis meillä kaikilla on vapaa pääsy Kristuksen tykö! Käyttäkäämme uskalluksella tätä oikeuttamme. Sitä meidän ei tarvitse katua ajassa eikä iankaikkisuudessa! Aineelliset vastoinkäymiset ovat silloin helpommat kantaa. Sanoohan Jeesus: "Tulkaa minun tyköni kaikki työtä tekevät ja raskautetut, niin minä annan teille levon". Matt. 11:28. Eräs puhuja korosti tätä Raamatun kohtaa: "Vaan etsikää Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan, niin annetaan teille sen ohessa tämäkin". Matt. 6:33. Kyllä Jumala antaa valtakuntansa etsijöille aineelliset tarpeetkin! Joku puhuja sanoi: "Jumalan virta on vettä täynnä". Ps. 65:10. Lupaahan Raamattu: "Minä annan janoovalle lahjaksi elämän veden lähteestä". Ilm. 21:6. "Mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, hänen ei ikinä tule jano; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään". Joh. 4:14. Ystävät, menkäämme kiittäen ja riemuiten Jumalan armon virroille, juokaamme ja vahvistukaamme! Juhlillamme oli myös kaunista ja rytmikästä kuorolaulua viittomakielellä, jota oli hauskaa ja mielenkiintoista katsella. Lopettajaispuheessa meitä kehoitettiin tallettamaan kaikki mitä meille puhuttiin ja ettemme jättäisi Jeesusta juhlapaikalle, vaan veisimme Hänet kotiimme. Kaikille puhujille, etenkin näitten juhlien järjestäjille, pyydän saada lausua vilpittömät kiitoksemme ja Jumalan siunauksen. Varmaa on, että Herrassa tehty työ ei ole hukkaan mennyt, vaan kantaa hedelmän aikanaan!

Kirjoitukseni on monessa kohdin puutteellinen ja vajavainen. Enhän voi kaikkea täysin muistaa näin monen viikon kuluttua, enhän hengellisillä juhlilla käyttänyt minkäänlaisia

---

Toivottavasti saamme samanlaisen, edes yhden koulun kuuromykillekin, jossa olisi tilaa ainakin 150 oppilaalle.

R. Pitkänen

KYMMENVUOTISJUHLA ALAVUDELLA

Alavuden hiljakseen toimiva kuuromykkäinyhdistys järjesti 10-vuotisjuhlansa heinäkuun 5 p:nä sikäläisellä työväentalolla. Juhlaan oli saapunut eri puolilta Pohjanmaata, aina Oulusta saakka, noin 100 k.m. koska Rautatiehallitus oli myöntänyt 50 % alennuksen matkalippujen hinnoista.

Ohjelman aloitti pastori Juho Karhu hartaushetkellä, jonka jälkeen maanviljelijä Matti Savisaari yhdistyksen puheenjohtajana lausui saapuvillaolevat tervetulleiksi, kertoen samalla lyhyesti yhdistyksen perustamisesta ja toiminnasta.

Alavuden k.m. yhdistyksen 10-vuotisjuhlan osanottajia.

10-vuotiaalle yhdistykselle toi Suomen Kuuromykkäinliiton tervehdyksen ja onnittelut liiton sihteeri toimittaja R. Pitkänen, Turun Kuuromykkäinyhdistyksen tervehdyksen toi sen puheenjohtaja hra Elias Savisaari, joka henkilökohtaisesti oli ollut mukana kaikissa yhdistyksen perustamisvaiheissa. Hrat Carl-Erik Martola Vaasasta, Hannes Yläkorpi Hämeenlinnasta, nti Maiju Nieminen Salosta, hrat Sulo Tyyniaho Oulusta ja Antti Härmä Seinäjoelta toivat edustamiensa yhdistysten onnittelut merkkipäiväänsä viettävälle sisaryhdistykselle.

Suomen Kuuromykkäinliiton toiminnasta ja tehtävistä esitelmöi toimittaja R. Pitkänen, jonka jälkeen maanviljelijä Matti Savisaari teki selvää erilaisista kasvitaudeista, joka kiinnosti yhdistyksen pääasiassa maanviljelyksellä elävää jäsenistöä. Hra Elias Savisaari puhui kuuromykkäin valistustoiminnasta. Kirjansitomoammatin sopivaisuudesta kuuroille kertoi hra C.-E. Martola. Ammattikoulusta kuuromykille puhui hra Elias Savisaari ja valmistautumisesta yleiseen kuuromykkäin töiden näyttelyyn 1937 toimittaja Rurik Pitkänen. Urheiluasioista esitelmöi Vaasan Kuuromykkä-Urheilijain puheenjohtajana hra C.-E. Martola. Lisäksi maanv. Matti Savisaari piti esitelmän suoviljelyksistä.

Ruokailutauon jälkeen pidettiin juhlailtama, jonka ohjelmasta mainittakoon maanv. M. Savisaaren tervehdyspuhe. Sen yhteydessä maanv. Matti Hevoskoski kutsuttiin yhdistyksen kunniajäseneksi tunnustukseksi 10-vuotisesta esimerkillisestä toiminnasta yhdistyksen ja toveriensa hyväksi. Runon "Heinäkuun viides päivä" lausui viittomilla hyvin hra Ilmari Kivistö. Kertomuksen esitti nti Elma Maunu, ja ylimääräisesti vielä puhuivat hrat Elias Savisaari ja C.-E. Martola k. m. omien äänenkannattajien tilaamisen tarpeellisuudesta, koska senkin kautta voimme edistää asiamme eteenpäinviemistä. Paikalliset voimat esittivät lisäksi hauskan näytelmäkappaleen, jonka jälkeen yleinen karkelo päätti juhlatilaisuuden. Toivottavasti Alavuden Kuuromykkäinyhdistys nyt sai toiminnalleen uutta virikettä näiden juhlien kautta, että seuraava kymmenvuotiskausi muodostuisi edellistä vilkkaammaksi. Onhan yhdistys maaseudun yksinäisyydessä monasti tarpeellisempikin kuin kaupunkipaikoissa, missä on ajanvietettä joskus liiaksikin.

---

muistiinpanoa paperille, joka olisi ollut tarpeen. Nyt ovat juhlamme muistoja vaan. Toivomme vast'edes samanlaisia virvoituksen keitaita.

F. Peräkorpi

AUTORETKI JUHANNUKSENA

Viime toukokuussa Turun Kuuromykkäinyhdistyksessä keskusteltiin kysymyksestä: "Pitäisikö järjestää yhteisautoretki kesän aikana ja mihin". Joku jäsen ehdotti: "Kodisjoelle, 5:n kuuromykkäsisaruksen kotiin Iso-Ettalan tilalle juhannukseksi". Tähän ehdotukseen yhdyttiin ja päätettiin tehdä autoretki Iso-Ettalan tilalle juhannukseksi. Kirjoitettiin Iso-Ettalan Katri-emännälle, tiedustellen asiasta. Kohta emäntä vastasi, että Turun vieraat ovat sydämellisesti tervetulleita.

Oli hyvin vaikeaa saada autoa juhannusaatoksi, mutta lopuksi onnistuimme saamaan suuren auton, johon mahtui 25 henkeä istumaan. Juhannusaattona kokoonnuttiin Turun Kuuromykkäinyhdistykseen ja täsmälleen klo 18 auto lähti 25 kuuromykkää sisällään Kodisjoelle. Matka sujui erinomaisen hyvin ja klo

(Jatk. s:lle 105)

URHEILUOSASTO

KUL:n UINTIMESTARUUSKILPAILUISSA

Viipurissa Käremäen uimalaitoksella heinäk. 19 p:nä saavutettiin seuraavat tulokset:

50 m vapaauinti mieh.:
1. Mikko Häyrinen, Lahti **37,1** u.e.
2. Arvo Sihvola, Kotka 42,9
3. Arvo Räikkönen, Kuopio 43,8

50 m vapaauinti nais.:
1. Taimi Kesäläinen, Viipuri **57,0** u.e.
2. Aura Eskelinen, Helsinki 57,5

100 m rintauinti mieh.:
1. Veikko Koskinen, Kotka **1.49,8** u.e.
2. Mikko Häyrinen 1.51,6
3. Uuno Tanskanen, Viipuri 2.17,5

100 m rintauinti nais.:
1. Aura Eskelinen 2.18,8
2. Taimi Kesäläinen 2.43,8

Kansallisissa urheilukilpailuissa

Viipurissa 18—19 p:nä heinäkuuta saavutettiin seuraavat tulokset:

Kuulantyöntö:
1. Valentin Kaurela, Hämeenlinna 13,15
2. Leo Luoto, Viipuri 11,82
3. Börje Ahlbäck, Helsinki 10,46

Keihäänheitto:
1. Valentin Kaurela **53,95** u.e.
2. Eero Pohjolainen, Viipuri 39,86
3. Leo Luoto 39,41

Korkeushyppy:
1. Veikko Lehtonen, Helsinki 165 sm
2. Aleks. Savolainen, Kuopio 160 „
3. Börje Ahlbäck 155 „

Kiekonheitto:
1. Valentin Kaurela **37,19** u.e.
2. Leo Luoto 30,71
3. Eero Pohjolainen 22,71

Pituushyppy:
1. Börje Ahlbäck 6,09
2. Veikko Lehtonen 6,08
3. Aleks. Savolainen 5,44

100 m juoksu:
1. Börje Ahlbäck 11,9
2. Veikko Lehtonen 12,3
3. Väinö Pelli, Viipuri 13,0

800 m juoksu:
1. Paavo Niinikangas, Turku 2.12,4
2. Lauri Bruun, Lahti 2.15,0
3. Joh. Kaukonen, Viipuri 2.17,0

3000 m juoksu:
1. Paavo Niinikangas 9.46
2. Väinö Pelli 10.22
3. Otto Torkkeli, Viipuri 10.30

400 m aitajuoksu:
1. Veikko Lehtonen 63,9
2. Arvo Helenius, Helsinki 71,5
3. Eero Helminen, Helsinki 74,7

Naist. kuula:
1. Lempi Rantala, Lahti 7,54
2. Taimi Kesäläinen, Viipuri 7,40
3. Unelma Toivonen, Viipuri 6,86

Naist. 100 m:
1. Lempi Rantala 15,2
2. Unelma Toivonen (9,35 m jälj.)
3. Taimi Kesäläinen (11,80 m jälj.)

Naist. pituushyppy:
1. Unelma Toivonen 2,95
2. Taimi Kesäläinen 2,91

Naist. korkeushyppy:
1. Unelma Toivonen 90 sm
2. Taimi Kesäläinen 90 „

Kilpailuja suosi kaunis sää, kenttäurheilussa tehtiin pari uutta ennätystä, nim. keihäässä Kaurela paransi vuoden 1931 ennätystään, joka oli ollut 50,35, ja kiekossa niinikään Kaurela nosti ennätyksensä (37,2) hiukkasen. Ellei yliastumista olisi tapahtunut, olisi tulos nyt ollut hyvänjoukon parempi, nim. 38,62, mutta nyt se jäikin 37,19:ksi.

Uinnissa paransi Mikko Häyrinen 50 m:n vapaauinnissa v:n 1935 ennätystään 38,0 sekunnista ja 100 m rintauinnissa rikkoi Veikko Koskinen Häyrisen ennätyksen 1.59,4. Naisten vapaauintiennätys 57,7 sek tuli Taimi Kesäläisen toimesta nostetuksi nyt 57,0 sek:ksi.

Osanottajia näissä kansallisissa kilpailuissa oli kuudettakymmentä. Kilpailujen yhteydessä pidettiin myös Kymenlaakson, Lahden ja Viipurin kuurojen urheiluseurojen välinen seuraottelu, jonka voitti Kymenlaakson seura 61 pisteellä, Viipurin saadessa 54 ja Lahden 46 pistettä. Kiertopalkintona oli karhupokaali, joka kolmasti peräkkäin on voitettava.

Kilpailujen alkajais- ja lopettajaisjuhlat pidettiin kaupungin ammattikoulun juhlasalissa. Suureen saliin kertyi ilahduttavan paljon urheilijoita ja urheilun ystäviä, joille pitivät esi-

Seuraottelijain esiinmarssi.

telmiä ja puheita useat huomattavimmista urheilujohtomiehistämme. Lopettajaisjuhlassa jaettiin palkinnot suoritetuista kilpailuista. KUL:n pää Eino Karilas sihteerinsä kanssa jakoi uintimestaruuskilpailujen mestaruusmitalit ja kunniakirjat, jonka jälkeen puheenjohtaja Armas Suikkanen "Miss Viipurin" avustamana jakoi kansallisia urheilukilpailuja varten hankitun komean palkintokokoelman, arvoesineitä, voittajille. Lopuksi marssi Kymenlaakson voittoisa pieni joukkue esille vastaanottamaan seuraottelun arvokkaan pokaalin, saaden yleisön suosionosoitukset.

Mikäli näin sivustakatsojana saatoin tehdä huomioita, on tämä kolmen seuran välinen seuraottelu hankalampi järjestää kuin pelkästään kahden seuran välinen. Aika näyttää, olisiko syytä perustetun pokaalin loppuun kilpailtua muuttaa otteluperusteita. Parasta on kokeilla ja katsoa ennenkuin lapsi pesuveden mukana pellolle heitetään.

Ruuri

KUUROMYKKÄIN URHEILULIITON MESTARUUSKILPAILUISSA

Jyväskylässä elokuun 1—2 p:nä saavutettiin seuraavat tulokset:

100 m juoksu:
1. B. Ahlbäck, Helsinki 12,3
2. M. Katainen, Tampere 5,0 m jälessä
3. E. Helminen, Helsinki 5,5 m „

100 m juoksu, naisten:
1. Lempi Rantala, Lahti 15,3
2. Martta Nieminen, Turku 0,2 m jäl.
3. Elli Kumpulainen, T:pere 0,5 m „

100 m juoksu, alle 21 v.:
1. V. Jalonen, Tampere 13,2
2. A. Savolainen, Kuopio 2,0 m jäl.
3. G. Lillhannus, Vaasa 2,2 m „

200 m juoksu:
1. B. Ahlbäck 25,3
2. M. Katainen 11,5 m jäl.
3. O. Eskola, Tampere 14,5 m „

400 m juoksu:
1. V. Lehtonen, Helsinki 56,8
2. B. Ahlbäck 3 m jäl.
3. P. Palmu, Turku 4 m „

800 m juoksu:
1. P. Palmu 2.10,0
2. T. Ala-Kilponen, Tampere 2.10,1
3. L. Bruun, Lahti 2.19,0

1,000 m juoksu, alle 21 v.:
1. L. Koivisto, Kotka 3,02
2. G. Lillhannus 3,04
3. O. Torkkeli, Viipuri 3,06

1,500 m juoksu:
1. P. Niinikangas, Turku 4.23
2. P. Valtari, Hämeenlinna 4.26
3. S. Heikkinen, Jyväskylä 4.27

5,000 m juoksu:
1. P. Niinikangas 16.31
2. P. Valtari 16.44
3. S. Heikkinen 17.13

110 m aitajuoksu:
1. O. Eskola 21.3
2. P. Palmu 21.6
3. A. Helenius, Helsinki 22.3

Pituushyppy:
1. B. Ahlbäck 5,84
2. V. Lehtonen 5,65
3. E. Helminen 5,39

Pituushyppy, naisten:
1. Lempi Rantala 4,18
2. Martta Nieminen 4,15
3. Elli Kumpulainen 4,04

Pituushyppy, alle 21 v.:
1. A. Savolainen 5,47
2. M. Karp, Turku 5,33
3. V. Jalonen 5,11

Korkeushyppy:
1. M. Karp 170 sm
2. V. Lehtonen 160 „
3. A. Savolainen 155 „

Korkeushyppy, naisten:
1. Martta Nieminen 115 sm
2. Lempi Rantala 90 „

Seiväshyppy:
1. P. Palmu 310 sm
2. K. Hämäläinen (villi, Ko) 280 „
3. S. Vuorimies, Jyväskylä 270 „

Seiväshyppy, alle 21 v.:
1. L. Koivisto 270 sm

Keihäänheitto:
1. V. Kaurela, Hämeenlinna 52,52
2. V. Koskinen, Kotka 44,96
3. M. Turja, Vaasa 43,40

Keihäänheitto, alle 21 v.:
1. V. Jalonen 46,15
2. T. Aittomäki, Tampere 39,61
3. A. Savolainen 38,68

Kiekonheitto:
1. V. Kaurela **37,34** u. e.
2. K. Hämäläinen 31,77
3. V. Koskinen 28,70

Kiekonheitto, alle 21 v.:
1. M. Karp 26,52
2. L. Koivisto 26,13
3. T. Aittomäki 25,53

Kuulantyöntö:
1. V. Kaurela 13,00
2. M. Turja 10,68
3. K. Hämäläinen 10,05

Kuulantyöntö, naisten:
1. M. Nieminen **9,20** u. e.
2. Lempi Rantala 7,94
3. Elli Kumpulainen 7,73

4×100 m viestinjuoksu:
1. Helsingin K.m. V.- ja U-s. E. Helminen, V. Lehtonen, A. Helenius, B. Ahlbäck 50,0
2. Tampereen K.m.-Urheilijat. T. Aittomäki, V. Jalonen, O. Eskola, M. Katainen 51,5

Kilpailut sujuivat hyvin tottuneiden kuulevien palkintotuomarien avustuksella. Palkintojenjako ja lopettajaisjuhla pidettiin sunnuntaiiltana Hongikossa, jossa oli täpötäysi huone. Ennen varsinaista palkintojenjakoa KUL:n puheenjohtaja antoi liiton pronssisen ansiomitalin opettaja V. V. Janhoselle, joka aikaansa ja vaivojansa säästämättä oli hyvin paljon tehnyt k.m. urheilupyrintöjen hyväksi paikkakunnallaan. Hän sopisi esikuvaksi muillekin k.m. opettajille tässä suhteessa. — Lisäksi annettiin muistomitali kolmelle Lontoon kisoissa kultamitalin saaneelle urheilijalle, V. Kaurelalle, P. Niinikankaalle ja V. Lehtoselle.

URHEILU-UUTISIA

Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijat toimeenpanee jäsenten väliset kilpailut Riihimäen urheilukentällä elokuun 23 päivänä klo 10. Kilpaillaan hra Emil Juurevan lahjoittamasta kiertopalkinnosta 5-ottelussa. Sen jälkeen kokoonnutaan hra Virtasen kotiin, jossa jatketaan vapaata seurustelua. Tilaisuudessa on ampumista ja nuolenheittoa. Tervetuloa!

Tampereen K.m.-Urheilijain jäsentenväliset kilpailut 5-ottelussa (100 m, kuula, kiekko, pituus, 1500 m) ja naisten 3-ottelussa (100 m. pituus, korkeus) pidetään Viinikan urheilukentällä sunnuntaina syyskuun 5 p:nä klo 10. Lauantaina kokoonnutaan vapaaseen illanviettoon K.m.Y:n huoneustoon Kyttälänkatu 8 klo 19. Tervetuloa kaikki vanhat ja uudet jäsenet!

Turun K.m. u.seura „Valpas“ järjestää Turun K.m. yhdistyksen esitelmäpäivien yhdeydessä jäsentenväliset kilpailut Turussa Raunistulan urheilukentällä lauantaina syyskuun 19 p:nä klo 16 ja sunnuntaina klo 9. Huom! Ei-jäsenet ovat tervetulleita. Kilpailulajit: 5-ottelu; (100 m ja 800 m juoksu, kuulantyöntö, pituushyppy ja kiekonheitto) 800 ja 3,000 m juoksu, naisten 100 m juoksu. Osanottomaksu 10:— mieheltä ja 5:— naiselta.

(Jatk. s:lta 102). **AUTORETKI . . .**

20,30 saavuimme Iso-Ettalan tilalle, jossa liehui tangossa lippu ja talon emännät Katri, Olga ja Saara olivat kansallispuvuissa. Kodin portailla Katri-emäntä lausui viittomalla kauniin juhannusrunon ja lopuksi toivotti Turun kuuromykät sydämellisesti tervetulleiksi ja kutsui kahville. Vastaanotto oli hyvin juhlallista. Se jätti unohtumattoman kauniin muiston. Kysyttiin, missä ovat isännät Erkki ja Martti. Siskot sanoivat, että he ovat paikkakunnan ja Raumalta tulleiden vieraiden kanssa järvellä juhannusta viettämässä. Kahvia maistettua riensimme emäntien opastamina myöskin järvelle. Sinne oli kerääntynyt runsaasti väkeä, jotka soittivat, uivat, tanssivat ja leikkivät. Yöllä palattiin Iso-Ettalan taloon. Talossa annettiin kaikille vieraille maukasta ruokaa ja vielä neljällekymmenelle k.m. vieraalle hyvät pehmeät vuoteet. Saimme nukkua hyvin. Juhannuspäivänä oli kirkas ilma. Keskusteltiin paljon. Iso-Ettalan talossa on kaunis

Juhannusvieraita Iso-Ettalan pihalla.

puutarha, suuri kanala, mehiläispesiä, iso navetta, talli ym. ja vierailla oli paljon katsomista. Iso-Ettalan sisarukset osaavat hoitaa taloa mallikelpoisella tavalla, että ihmiset paikkakunnalla alkavat kunnioittaa heitä. On pantava merkille, että Iso-Ettalan Erkki on perustanut paikkakunnan museon, koonnut kaikenlaisia vanhoja arvokkaita esineitä kaappiinsa ja hoitaa niitä huolellisesti. Hän on myöskin etevä puunveistäjä, ja on veistänyt monta kaunista esinettä. Erkki-isäntä vei meidät vieressä olevaan Kodisjoen kirkkoon ja hautausmaalle.

Talon emännät olivat vaivojaan säästämättä laittaneet suurelle vierasjoukolle aamulla, päivällä ja iltapäivällä kahvit leipineen, aamiaisen ja päivällisen. Ihmettelimme, kun emännät ovat näin sydämellisiä ja vieraanvaraisia. Iltapäivällä E. Savisaari kiitti vieraiden puolesta talon emäntiä ja isäntiä kaikesta. Armas Vilkki leikillisessä puheessaan valitteli, että talon 4 hevosta, lehmät, härät ja lampaat ovat menneet pakoon, etteivät vieraat saaneet nähdä niitä ollenkaan. Tuli pian lähdön aika, auto tuli ja vei meidät klo 17 Kodisjoelta Raumalle, jossa katselimme toista tuntia ja jatkoimme matkaa Turkuun. Autoretki oli onnistunut ja kaikki olivat hyvin tyytyväisiä matkaan. Olimme saaneet viettää unohtumattoman juhannuksen Iso-Ettalassa. Kiitos kaikesta!

E. Savisaari

JOONAS VÄKÄNEN

Tunnetteko te hänet? Hän on puhdasrotuinen kuuromykkä, käynyt koulun Jyväskylässä. Hän on minun hyvä ystäväni ja on vihanen minulle, kun minulla on se paha vika, että puhun suulla, jota kukaan oikea kuuromykkä ei tee, muulloin kuin syödessään. Hän ei ole tilannut milloinkaan tätä lehteä, kun se on niin pieni, vaan sensijaan on hän lukenut suurteoksia sellaisia kuin "Montekriston kreivi", "Jerusalemin suutari", Berliinin pyöveli" ja "Aarniometsän tyttäret", joitten sisältöä hän kehuu erinomaisen hyväksi. Hän on 55 vuotias, vanhapoika. Naimisissa hän ei ole syystä, kun sitä tyttöä, joka hänestä olisi huolinut, ei hän huolinut, ja se taas, jota hän olisi huolinut, ei häntä huolinut. Ammatiltaan on hän ollut muurari. Joskus hän tulee k.m. yhdistyksen kokoukseen, istuu hiljaa, tai viittoo jotakin jonkun kanssa. Enimmän hän käypi kuulevien iltamissa, missä hän hyppelee sekä valssit että polkat, sekä jenkat että masurkat. Hän on, kumma kyllä, erinomaisen hyvä ystävä hanurinsoittajien kanssa ja on ylpeä kun iltamien loputtua saa saattaa heitä ja kantaa heidän hanuriaan. Muuten on hän kovan onnen lapsi. Parikymmentä vuotta takaperin hän ajoi polkupyörällä raitiotievaunua vasten ja sai maata 3 kk. sairaalassa. Sitten hän parani ja kiukutteli minulle, että minäkin olin niin ylpeä, etten käynyt häntä siellä katsomassa, eivätkä ne kauniit sairaanhoitajattaretkaan osanneet häntä kyllin huvittaa. Surullista. Minä en tiennyt että hän oli siellä. Kerran taas jossain iltamassa lyötiin häntä puukolla, kerran taas häntä kolhittiin maantiellä. Usein lähtee hän kuukausimääriksi maaseudulle tuttaviensa ja serkkujensa luo.

Nyt on hän taas hävinnyt näköpiiristäni. Toivokaamme, että hän on hyvässä tallessa, ettei meidän tarvitse hakea häntä sieltä, missä hänen muinainen kaimansa oli, valaskalan vatsasta.

Ales. Puolakka

KUOPION KUUROMYKKÄIN YHDISTYS

järjestää esitelmäpäivät lokak. 31—marrask. 1 p. lauantaina ja sunnuntaina. 50 % alennus rautatielippujen hinnoista on myönnetty.

Esitelmänpitäjinä tulevat olemaan Kuopion Kuurojenk. johtaja maisteri Kahma, sekä mahdollisesti joku toinenkin koulun opettajistosta. Sitäpaitsi Liiton puolesta ovat lupautuneet herrat Väinö Sihvola ja R. Pitkänen. Lähempiä tietoja Kuurom. Lehden syyskuun numerossa.

Ohjelma tulee kauttaaltaan täysipainoinen ja arvokas. Sitäpaitsi viettää Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat samoihin aikoihin 25-vuotisjuhlaansa, joten Kuopioon matkustavilla on tilaisuus "lyödä kaksi kärpästä yhdellä iskulla". Varsinkin kun 50 % alennus on saatu rautatielippujen hinnoissa, kannattaa varmasti monen pitkänä pimeänä syksynä matkustaa Kuopioon virkistäytymään tunnetusti sukkelakielisten ja leikillisten savolaisten pariin, jotka jo hyvissä ajoin ovat ryhtyneet puuhaamaan juhliinsa monipuolista ja hauskaa ohjelmaa. Avosylin otamme vastaan sekä lähi- että pitkämatkalaiset! Ovatko entiset Kuopion kävijät unohtaneet kalakukon? No, eikö? Sitten tietysti tulette taas tänne kalakukkoa syömään?

Mila

MUISTELMIA LAPSUUDESTANI

(4:s tila koululaiskilpailussa)

Pienenä ollessani olin kuuleva. Mutta minulle tapahtui suuri vahinko, kun tulin kuuroksi aivokuumeesta. Silloin minä olin kuuden vuoden vanha.

Isä ja äiti ajattelivat kovasti: "Mihin kouluun minä pääsisin?" Ensin isä meni papin luo ilmoittamaan sitä ja sitten hän kirjoitti kirjeen Turun kuuromykkäinkoulun johtajalle. Silloin tuli iloinen vastaus, että pääsen kouluun. Minä en tietänytkään, minkälainen kuuromykkäinkoulu on ja missä se on. Ajattelin vain itsekseni, että se on taivaassa.

Saapui hetki, että minun piti matkustaa Turkuun. Äiti laittoi kaikki matkatarpeet kuntoon ja sitten jätin hyvästi omaisilleni. Saavuttuamme isän ja äidin kanssa Hämeenlinnan asemalle, jäimme sinne odottamaan junaa. Kun juna saapui, niin jätin hyvästi rakkaalle äidille ja astuimme isän kanssa junaan. Silloin äitini rupesi itkemään, että minä menen pois hänen luotaan ja minä seurasin hänen itkuaan. Yht'äkkiä juna lähti menemään ja jäin isän kanssa junaan. Vähän ajan kuluttua tapasimme kuuromykkiä. En tuntenut heitä ja luulin vain heitä kuuleviksi. Mutta näytti kummalliselta, että he viittoivat paljon.

Junassa ajattelin rakasta kotiani. Kun juna saapui Turun asemalle, poistuimme junasta ja menimme sieltä autolla kuuromykkäinkouluun. Saavuttuamme koulun pihalle, ihmettelin kovasti sitä. Asuntolassa tapasimme paljon pieniä kuuromykkiä oppilaita ja heidän vanhempiaan ja tuttaviaan. Siellä ajattelin, että en pääse enää kotiin, vaan jään sinne moneksi kuukaudeksi. Hoitajatar käski minun menemään saunaan toisten tyttöjen kanssa. Saunasta tultuamme asuntolaan, söimme siellä illallista, ja sitten sanoin: "Hyvää yötä" isälleni ja menimme nukkumaan. Isäni meni tuttavansa luo viettämään yötä. Tuntui minusta hyvin oudolta asua asuntolassa. Siellä luulin oppilaita kuuleviksi ja kysyin vähän heiltä jotakin, mutta en saanut mitään vastausta. Silloin rupesin ajattelemaan, että he ovat kuuromykkiä ja minä olen myöskin.

Seuraavana aamuna katselin akkunasta ja näin, että koulun pihalla oli muutamia kuuromykkiä ja ajattelin sitä taloa kuuromykkäin kouluksi, joka on vastapäätä asuntolaa. Hetken kuluttua isäni tuli asuntolaan minua katsomaan ja sitten jätin hyvästi hänelle. Hän matkusti samana päivänä pois kotia.

Kun opettajat ja oppilaat kokoontuivat kouluun, niin aloitettiin ensin rukouksella ja sitten mentiin luokkiin. Mutta me ensimmäisen luokan oppilaat jäimme seisomaan rivissä alakäytävään, kunnes opettaja tuli. Tulin kovin iloiseksi, kun pääsin ensimmäisen kerran kouluun. Siellä ajattelin joskus kotiani tai koulua ja asuntolaa ja sitten vähitellen totuin siihen.

Näin päättyivät mukavat lapsuuden muistoni.

Marja-Terttu

Mehiläisten työsuoritus. Saadakseen kokoon 1 kilon hunajaa täytyisi yhden mehiläisen käydä 7,500,000:ssa pienessä puna-apilaan kukassa taikka 2,000,000:ssa akasian kukassa. 10-tuntisen työpäivän aikana ehtii yksi mehiläinen käydä 7,000:ssa kukassa. Mitä mehiläisiin itseensä tulee, painaa 10,000 mehiläistä vain yhteensä kilon.

90 vuotta täytti k.m. rouva *Edla Sjöblom* Taalintehtaalla viime heinäkuun 11 p:nä. Hän on Karl Oskar Malmin entinen oppilas. Allekirjoittanut kävi päivän merkityksen johdosta Taalintehtaalla onnittelemassa häntä, ojentaen Suomen Kuuromykkäin Liiton kukkalaitteen ja omasta puolestani kukan hänelle. Hän oli saanut vastaanottaa paljon kukkia, onnittelusähkösanomia, kirjeitä ja raha-lahjoja sukulaisilta ja ystäviltä, m.m. kenraali Ramsayn suvulta. Hän on harvinaisen hyvissä ruumiin ja sielun voimissa ja hänellä on vielä hyvä muisti ja näkö. Pyysin häntä kertomaan entisajasta ja elämästänsä. Hän kertoi seuraavaa: »Syntynyt olen Taalintehtaalla pienviljelijän tyttärenä 11 p:nä heinäk. v. 1846 ja nimeni oli silloin Edla Roman. Menetin kuuloni sairauden kautta 6 1/2 vuoden vanhana. 12-vuotiaana lähetettiin minut purjeveneellä Porvooseen syksyllä v. 1858 maamme ainoaan kuuromykkäinkouluun, jossa Karl Oskar Malm opetti. Opettaja Malm oli lempeä, hyvä ja taitava. Olin Porvoon koulussa yhden vuoden ja keväällä palasin kotiin. Seuraavana syksynä Malm muutti Turkuun. Kun Turun kuuromykkäin koulun toiminta alkoi tammikuun 20 p:nä v. 1860, niin lähdin silloin hevosella Taalintehtaalta Turkuun jatkamaan koulunkäyntiä. Kävin Turussa koulua 2 1/2 vuotta. Keväällä v. 1862 piispa Alopaeus laski Herran Ehtoolliselle. Opettaja Malm tahtoi, että saisin käydä vielä yhden vuoden koulua, mutta itse halusin ruveta ansaitsemaan. Pian jouduin Turussa kenraali Ramsayn luo palvelukseen. Olin talousapulaisena, siivoamassa kenraalin huoneita, pesemässä, silittämässä, leipomassa j.n.e. samassa paikassa 12 vuotta. Kun kenraali Ramsay perheineen muutti Turusta, niin seurasin herrasväkeä Helsinkiin. Mutta Helsingissä 9 kuukautta oltuani kyllästyin pääkaupungin elämään, jätin palveluspaikkani ja palasin vanhaan kotiini Taalintehtaalle. Kotona 3 vuotta oltuani jouduin 31 vuotiaana naimisiin kuulevan tehtaan valurin, Sjöblomin, kanssa v. 1877. Onnellinen avioliitto kesti 30 vuotta, ennenkuin jouduin leskeksi v. 1907. 2 lastani, poika ja tytär ovat molemmat naimisissa.»

Edla Sjöblom

Edla Sjöblomilla on nyt 8 lastenlasta ja 6 lastenlastenlasta, jotka kaikki rakastavat vanhaa Edla-mummoa.

Edla Sjöblomin äidinkieli on ruotsi ja hän osaa puhua selvästi, tullen hyvin toimeen omaisten kanssa puhumalla ja osaa lukea toisten puhetta. Hänellä on harvinaisen hyvä muisti, että voi kertoa paljon vanhoja asioita. Hän asuu nyt aivan yksin tehtaan talossa ja tulee omin voimin toimeen. Hän neuloo ahkerasti paitoja, esiliinoja, lasten vaatteita y.m. ja ansaitsee jokapäiväisen leipänsä. Lapset ja lastenlapset, jotka asuvat lähellä hänen kotiansa, pitävät muuten huolta hänestä. Hän voi liikkua yksin ulkona, ollen muuten tyytyväinen elämäänsä. Jumala häntä runsaasti siunatkoon!

E. Savisaari.

70 vuotta täyttää Viipurissa elok. 22 p:nä rakennusmestari *Aleks. Tolpo*, Arvin isä. Hänessä on siinä suhteessa mainitsemisen arvoista, että enemmän kuin kukaan muu kuuleva hän on käynyt k.m. yhdistyksen kokouksissa, puhutellen hiljaisesti, milloin ketäkin, sulasta rakkaudesta. Sellaiset ystävät Viipurissa ovat perin harvinaisia. Eläköön ukko Tolpo.

50 v. elokuun 21 p:nä täyttää Salossa puuseppä *Kaarlo Hakala.* Hän on syntynyt 1886 Perttelissä, jossa hän myöskin sai lapsuutensa viettää. Saloon muutettuaan on H. työskennellyt sikäläisessä puusepäntehtaassa. Jo pienestä pitäen on Hakala jokapäiväisen työnsä ohella ollut innokas urheilunystävä ja aktiivisena urheilijana on hän saavuttanut monta huomattavaa palkintoa, joita hän vieläkin mielellään muistelee.

Hakala on seurapiirissään tunnettu hiljaiseksi ja raittiiksi mieheksi ja kunnon toveriksi. Jumalan siunausta hänen merkkipäivälleen sekä vastaiselle elämälleen. Onnittelemme!

Johan Vihtori Karlstedt. Kesäkuun 26 p:nä sattui järkyttävä onnettomuus Näsijärvellä, jossa 7 henkeä joutui veden varaan ja tällöin rva Matilda Helin ja jalkinetekijä Johan V. Karlstedt hukkuivat.

J. V. Karlstedt on syntynyt 7. 3. 1880. Nuorena hän perusti jalkineliikkeen Porvooseen, jota menestyksellisesti hoiti 10 vuotta. Sitten muutti perhe Tampereelle 1915, jossa K. pääsi Aaltosen kenkätehtaaseen, ollen uskollisesti yhtä mittaa samassa paikassa yli 20 vuotta leikkaajana. — Hän on ollut innolla mukana Kuuromykkäin yhdistyksen ja Tampereen Kuuromykkä-Urheilijat seuran toiminnassa, viimeksi Urheiluseuran johtokunnan jäsenenä. Monet vuodet hän oli myös ompeluseurassa mukana, ollen taitava ja monipuolinen puutöiden valmistaja. Mainiona näyttelijänä, taikatemppujen tekijänä hän myös on ollut huomattu. Hän on aina ollut innostamassa nuoria työssä k.m. yhdistyksen ja urheiluseuran hyväksi uhraten paljon varoja ja aikaa k.m. toiminnan eteen. Siksi tuntui hänen äkillinen poislähtönsä meistä suurelta tappiolta. — Kesäisin hän on ollut innokas kalastaja, lapsuudestaan asti, joten tuntui ihmeelliselta, että järvi otti hänet eikä ole vieläkään luovuttanut ruumista.

Odotamme kovin, että vesi, petollinen Näsi, luovuttaisi vainajan, että viimeisen palveluksen saisimme tehdä saattamalla hänet siunattuun maahan. Lepää rauhassa, kelpo toveri.

Kaipamaan jäi puoliso ja 2 poikaa, joista Ragnar on Tampereen K.m. yhdistyksen puheenjohtaja.

Matilda Helin kätkettiin maan poveen Tampereen hautausmaalla kesäk. 29 p:nä suuren saattojoukon saattamana. Pastori Paljakka siunasi ruumiin. K.m. yhdistyksen puolesta laskettiin seppele monivuotisen jäsenen haudalle. Vainajan omaisten puolesta tarjottiin k.m. yhdistyksessä hautajaisvieraille kahvit. Puheitakin pidettiin. Vainajaa jäi lähinnä kaipamaan miehensä Heikki Helin ja 2 poikaa.

Kuollut. Viime huhtikuun 12 p:nä vaipui kuolon uneen Kauhavan Hirvijoella asuva k.m. vanhus *Vilhelmiina Rintala* 70 vuoden 4 kk. ikäisenä. Läpikäynyt Pietarsaaren vanhan k.m. koulun. Häntä jäi kaipaamaan 2 sisarta perheineen.

Kaamea löytö. Kälviän pitäjän Välikylässä katosi viime syyskuun 27 p:nä Palon taloon sijoitettuna ollut kuuromykkä ja mielisairas kunnanhoidokki *Emma Mäkelä* marjamatkalla, eikä häntä monista etsiskelyistä huolimatta mistään löydetty.

Viime perjantaina heinäkuun 17 p:nä, kun Palon talon tyttäret olivat muuraimia poimimassa, löysivät he Ristinevalta n. 1 ½ km:n päässä talosta eräältä suolta naisen ruumiin. He ilmoittivat heti löydöstään poliisille, joka tuli ja totesi ruumiinjätteet Emma Mäkelälle kuuluviksi. Ruumis oli pahasti mädäntynyt, mutta kuitenkin voitiin erinäisistä seikoista päättää, ettei kysymyksessä ollut väkivaltainen kuolema, vaan että Mäkelä oli kuollut luonnollisen kuoleman. Ruumiin vieressä oli läkkinen astia, jossa oli vielä poimittuja mustikoita ja vainajan vaatekappaleita, jotka hän oli tukkinut astiaan. Vainaja oli 52-vuotias ja oli ollut mielisairas 11 vuotta. *(Ilkka).*

Vaasassa syyskuun 5—6 p:nä pidettäville esitelmäpäiville on Rautatiehallitus myöntänyt *50 % alennuksen,* joka on voimassa elokuun 30 p:stä syyskuun 12 päivään. Matkalippu on muistettava leimauttaa lähtöasemalla ja pyydettävä sen ohella 50 % alennukseen oikeuttava todistuskaavake B n:o 118 B, leimattuna aseman päiväleimalla.

„Kuurojen kerho Sortavalassa" kokoontuu elokuun 15 p:nä ja 16 p:nä tehdään huvimatka Valamoon. — Herra R. Pitkänen Helsingistä saapuu Sortavalaan kokoukseen ja samalla vahvistaa sääntöjen mukaisesti kerhon perustamisen. Kerhon nimenä on kuten edellä mainittiin, »Kuurojen kerho Sortavalassa». Uudet jäsenet tervetulleita kerhoon. »K.k.S:ssa» kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. — Elokuun 15 p:nä klo 18 kokoonnutaan Sortavalan Evankelisen seuran talolla. Elokuun 16 p:nä klo 8 lähtee S:lan satamasta laiva Valamoon. Laivamatkan hinta edestakaisin 20 mk. Evästä mukaan. *H. K.*

Pohjois-Karjalan Kuurojen yhdistys järjestää ohjelmallisen illanvieton Lieksassa elokuun 29 p:nä klo 19. Toivotaan saatavan vieraitakin esitelmöitsijöitä.

Tervetuloa.

HUOM! Kotkan Kuuromykkäin yhdistyksen esitelmäpäivien (syysk. 26—27 p:nä) ohjelma julaistaan vasta syyskuun numerossa.

Esitelmäpäiviä aikoo Viipurin Kuuromykkäinyhdistys pitää taas tulevana syksynä. Koetamme, mikäli mahdollista, tehdä ne sellaisiksi, että olisivat kauempaakin tulleille ylösrakennukseksi ja opiksi. Toivottavasti Rautatiehallitus antaa 50 % alennuksen, etteivät opinhaluisten matkakulut tulisi peloittavan suuriksi, vaan jokainen pääsisi nauttimaan esitelmäpäivien tarjoamasta opista ja virkistyksestä. Tämä mainitaan vain ennakkouutisena, myöhemmin tulee oikein virallinen ilmoitus, kunhan asiat ovat saatu järjestetyksi.

Hauskan perunaretken

järjestää

Hämeenlinnan Kuuromykkäinyhdistys

Norjanmäelle sunnuntaina elokuun 30 päivänä kello 10. Hyviä paistetuita perunoita, voileipiä, kahvia y.m. saatavissa silloin siellä. Puheita, leikkiä, kilpailuja y.m. Sydämellisesti tervetuloa! Ihanteellinen viikonloppuretki Helsinkiläisille ja Tamperelaisille, jotka pääsevät rautatiellä viikonloppu-piletillä. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne. — Terve näkemiin!

Turun Kuuromykkäinyhdistys

järjestää vanhan tavan mukaan

ESITELMÄPÄIVÄT

ensi syyskuun 19—21 p:nä Turun Kuuromykkäinkoulussa. 50 % alennus rautateillä on saatu. Tervetuloa silloin Turkuun läheltä ja kaukaa! Kokous aloitetaan lauantaina 19. 9. kello 18 Turun K.m. koulussa. JOHTOKUNTA.

KIITOS

Pyydämme lausua sydämellisimmät kiitokset Kodisjoen Iso-Ettalan sisaruksille suuresta ystävällisyyden ja vieraanvaraisuuden osoituksesta meitä kohtaan viime juhannuksena!

Kiitolliset Turun Kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet.

PALVELUKSEEN HALUTAAN

25—40 vuotias rehellinen ja kunnollinen kuuromykkä

palvelustyttö,

joka osaa laittaa ruokaa, tehdä käsitöitä y.m., saa paikan heti tämän kuun kuluessa. Hakemukset palkkavaatimuksineen lähetettävä os.: **Rouva Elina Ruonaniemi,** Kronoby.

Helsinki 1936, Kirjapaino Oy. Surdus.